

Универзитет у Бањој Луци
Факултет политичких наука
Комисија за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА	
ПРИМЉЕНО:	25. 11. 2020
	1220/20

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Предмет: Извјештај о оцјени завршног рада на другом циклусу Студијског програма социјални рад кандидаткиње Маје Тодоровић

Наставно-научно вијеће Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци је на својој 88. сједници, донијело одлуку број 08/3.108-16/17 од 08.02.2017. године, којом је именovalo Комисију за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студијског програма социјални рад под називом *Развој социјалног рада у Републици Српској*, кандидаткиње Маје Тодоровић, у сљедећем саставу:

1. проф. др Мира Ђук, ванредни професор, ужа научна област социјална политика, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предсједник;
2. мр. Оливера Грбић, виши асистент, ужа научна област теорије и методологија социјалног рада, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан;
3. проф. др Јагода Петровић, ванредни професор, ужа научна област теорије и методологија социјалног рада, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан - ментор.

Након што је прегледала и детаљно анализирала завршни рад Маје Тодоровић, Комисија подноси Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени урађеног завршног рада на другом циклусу студија под називом
Развој социјалног рада у Републици Српској

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ

Маја Тодоровић рођена је 30.04.1992. године у Љубљани, Република Словенија.

Средњу школу, гимназију општег смјера, завршила је у Средњошколском центру „Никола Тесла“ у Шамцу. Студије социјалног рада уписала је академске 2011/2012. године на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци. Дипломирала је 21.09.2015. године и стекла звање дипломирани социјални радник. Мастер студије социјалног рада уписала је академске 2015/2016 године такође на Факултету политичких наука у Бањој Луци.

Прво радно искуство стекла је у ЈУ Центру за социјални рад Шамац, као приправник/ волонтер. У наведеној установи радила је годину дана, приликом чега се упознала са широким спектром послова из дјелокруга рада социјалног радника у оваквој установи. Након стеченог радног искуства положила је стручни испит у области социјалне заштите и стручни испит за рад у органима јавне управе.

Од 15.10.2018. до 28.02.2019. године радила је у „Sport Vision“ компанији на позицији трговца. Од марта мјесеца 2019. године до краја августа исте године радила је у Установи социјалне заштите за смјештај старијих лица „Дом Борови“ у Модричи, на пословима дипл. социјалног радника. Од 01.09.2019. године до 08.09.2020. године била је запослена као дипл. социјални радник, члан стручне службе школе у ЈУ Средњошколском центру „Јован Цвијић“ у Модричи.

УВОДНИ ДИО ОЦЈЕНЕ ЗАВРШНОГ РАДА

Завршни рад на другом циклусу студијског програма социјални рад, под називом *Развој социјалног рада у Републици Српској*, написан је на 102 странице текста. Овај текст укључује насловне стране на српском и енглеском језику, садржај, поглавља мастер рада, списак кориштене литературе и биографске податке кандидаткиње Маје Тодоровић. Од наведеног броја страница, главни текст рада написан је на 93 странице.

Рад је подијељен на шест поглавља. Уз стандардне Увод и Закључак, мастер рад кандидаткиње Маје Тодоровић има још четири поглавља, са припадајућим потпоглављима.

Главна поглавља су: Теоријски оквир за обраду теме, Дефинисање основних појмова, Методолошки приступ и Резултати истраживања.

Основна теза мастер рада је да је у посљедњих 25 година у Републици Српској остварен развој социјалног рада као професионалне дјелатности, што се огледа кроз развој надлежних институција и установа. Утврђени развој очитује се кроз унапређење законодавног оквира, повећање броја и врсте установа социјалне заштите, побољшање услова боравка у установама, већу територијалну распрострањеност установа, проширење дијапазона помоћи и услуга, те унапређење сарадње између јавног и приватног сектора у систему социјалне заштите.

Наведену тезу кандидаткиња Маја Тодоровић истражује, у духу научне објективности, неутралности и непристрасности, користећи одговарајућу методологију и доступну литературу.

Уводни дио мастер рада садржи аргументовано образложење за одабир теме, у коме се истиче неопходност историјског осврта на развој социјалног рада у Републици Српској у протеклих четврт вијека. Ова временска дистанца омогућава научни увид у развој институција у којима се социјални рад као професионална дјелатност примјењује на подручју Републике Српске, од њеног настанка до данас.

Теоријски дио има три потпоглавља у којима се елаборира развој научно-теоријске мисли социјалног рада, развој професије социјалног рада, развој образовања за социјални рад и научно-истраживачке дјелатности у социјалном раду

У поглављу под називом „Дефинисање основних појмова“ кандидаткиња одређује појам развоја. Дедуктивним приступом полази од општег одређења друштвеног развоја, свдећи га на дио друштвеног развоја у области социјалног рада, а онда на социјали развој који се постиже кроз развој институција социјалног рада у Републици Српској. Дефиниције социјалног рада образлаже у другом потпоглављу, узимајући актуелну међународну дефиницију социјалног рада као темељно полазиште за истраживачки приступ. Све то ставља у контекст Републике Српске, коју у складу са темом мастер рада, приказује као ентитет коме је, према уставном одређењу, повјерена надлежност у области социјалне заштите.

У поглављу „Методолошки приступ“ презентује предмет истраживања, научне и практичне циљеве истраживања, хипотетички оквир, методе и технике истраживања, те научну и друштвену оправданост истраживања.

У поглављу „Резултати истраживања“ прво приказује друштвене околности које су утицале на развој социјалног рада у Републици Српској. Затим указује на промјене/развој законског оквира у области социјалне заштите, са акцентом на измјене и допуне законских одредби, које су омогућиле квалитативне помаке у пракси. Ове промјене детаљно елаборира кроз приказ институционалног развоја на нивоу ресорног министарства и надлежних установа социјалне заштите (центри за социјални рад и остале установе у области социјалног рада).

У поглављу „Закључак“ кандидаткиња даје сажет осврт на резултате истраживања. Критички указује на слабости досадашњег развоја социјалног рада и даје препоруке за могуће правце будућег развоја, који ће допринијети респектабилности професије социјалног рада и њених посленика – социјалних радника.

Овако структурирано и изведено истраживање Маје Тодоровић засновано је на анализи обимне документације и резултата доступних претходних истраживања, те као такво задовољава стандарде завршног рада на другом циклусу студија.

СТРУКТУРА ЗАВРШНОГ РАДА

Структуру мастер рада под називом „Развој социјалног рада у Републици Српској“, кандидаткиње Маје Тодоровић, чине сљедећа поглавља:

УВОД

- 1. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР ЗА ОБРАДУ ТЕМЕ**
- 2. ДЕФИНИСАЊЕ ОСНОВНИХ ПОЈМОВА**
- 3. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП**
- 4. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА**

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

БИОГРАФИЈА АУТОРА

ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА ЗАВРШНОГ РАДА

Предмет истраживања је институционални развој социјалног рада у Републици Српској, односно развој институција у којима се примјењује социјални рад као професионална дјелатност у посљедњих 25 година.

На избор предмета истраживања утицало је то што су научно верификована сазнања о историји социјалног рада на нашем подручју мало заступљена а четврт вијека је довољна временска дистанца за историјску анализу одређене појаве, у циљу сагледавања особености и евентуалних правилности током овог развоја, те утврђивања поука за будући развој институција социјалног рада у Републици Српској.

У операционом одређењу предмета истраживања утврђени су чиниоци садржаја предмета истраживања, те временско, просторно и дисциплинарно одређење предмета истраживања.

Развој социјалног рада истражен је кроз приказ и анализу података о развоју институција, установа и организација социјалне заштите у Републици Српској. У фокусу истраживања је развој ресорног министарства и развој установа социјалне заштите, тј. центара за социјални рад и других установа социјалне заштите (домови за дјецу без родитељског старања, домови за стара лица, дневни центри итд.). Будући да је институционални развој условљен законодавним оквиром, посебно је истражена генеза и садржај правних аката (законских и подзаконских) из домена социјалне заштите Републике Српске.

Научни циљ истраживања је научна дескрипција, тј. свестрано и објективно сагледавање историјског развоја институција социјалног рада у Републици Српској током посљедних 25 година. Општи циљ истраживања је продубљивање сазнања о околностима, посљедицама и даљим тенденцијама развоја институција социјалног рада на подручју Републике Српске. Сходно томе, посебни циљеви истраживања су: продубљивање сазнања о развоју законодавног оквира, који је основа за оснивање и развој институција у области социјалног рада на подручју Републике Српске; продубљивање сазнања о развоју ресорног министарства, као кровне институције социјалног рада на подручју Републике Српске; продубљивање сазнања о развоју свих типова установа социјалне заштите на подручју Републике Српске.

На основу операционалног одређења предмета истраживања, дефинисана је општа хипотеза и двије посебне, са припадајућим индикаторима. Према општој хипотези у посљедњих 25 година на подручју Републике Српске дошло је до развоја социјалног рада као професионалне дјелатности, што се огледа кроз развој надлежних институција и установа. Ова хиптеза доказивана је кроз двије посебне хипотезе: да се развоја институција социјалног рада у посљедних 25 година огледа кроз проширење компетенција и садржаја рада надлежног министарства, те да се развој установа социјалног рада, очитује кроз повећање броја установа, повећање броја запослених социјалних радника и јачање њихових компетенција.

МЕТОДЕ КОРИШТЕНЕ У ЗАВРШНОМ РАДУ

Поред основних и општих научних метода метода (научна синтеза и анализа, историјско-дијалектичка), у раду су кориштене појединачне методе у складу са предметом, циљевима и хипотезама истраживања

Метода анализе је кориштена за испитивање институционалног система социјалног рада, тако што су анализирани поједини дијелови овог система, тј.

различите категорије установа, а онда поједине установе и службе, како би се на основу података о развоју сваке појединачне установе социјалног рада, дошло до података о развоју институционалног система као цјелине. Ова метода омогућила је истраживање битних карактеристика, саставних дијелова и особености испитиване појаве, како би се на основу сазнања о посебном, извела сазнања о општем.

Метода синтезе кориштена је за повезивање појединачних података о институцијама у области социјалног рада, како би се извели општи закључци о развоју институционалног система.

Историјско-дијалектичка метода омогућила је да се изучи генеза истраживане појаве, тј. институција у којима се примјењује социјални рад у периоду од настанка Републике Српске до данас. Помоћу ове методе дошло се до знања о друштвеним узроцима развоја, проблемима ие факторима који утичу на социјални развој.

Статистичка метода је кориштена у фази обраде прикупљених података, а посебно је била значајна за прикупљање и анализу званичних података, као што су подаци из билтена социјалне, породичне и дјечије заштите које објављује Министарство здравља и социјалне заштите.

Методом анализе садржаја (докумената) извршена је квантитативна анализа (бројчани подаци о претходном и садашњем стању) и квалитативна анализа (увид у основне тенденције, исходе и квалитет помоћи и услуга у социјалном раду). Узорак су чинили сљедећи документи: књиге и научни и стручни радови који се баве стањем и реформама система социјалне заштите; законска и подзаконска акта из области социјалне заштите; билтени Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске; званични извјештаји и друга документа релевантних установа и организација социјалног рада.

Документарна метода примијењена је тако што је, кориштењем доступне званичне документације, конструисан историјски ток законодавно-институционалног развоја социјалног рада у Републици Српској. Историјска димензија омогућила је да се садашње стање ствари сагледа у контексту релевантне прошлости и могућег будућег развоја ситуације. Студиозан историјски осврт на развој институција социјалног рада у Републици Српској омогућио је дубље разумијевање садашњег стања и антиципирање будућег.

РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ЗАВРШНОГ РАДА

На основу општег значаја предмета истраживања, може се говорити о његовој научној и друштвеној оправданости.

Научна оправданост истраживања огледа се у томе што на простору Републике Српске до сада није било озбиљнијих истраживања која су се бавила развојем различитих типова институција, установа и служби у којима се примјењује социјални рад у периоду од настанка Републике Српске до данас. Научна дескрипција и свестрано сагледавање предмета истраживања ће допринјети продубљивању и проширивању сазнања о наведеним институцијама и установама у Републици Српској. Ова сазнања ће обогатити знања који би се усвајао из предмета Историја социјалног рада на Студијском програму социјалног рада Факултета политичких наука у Бањој Луци.

Друштвена оправданост истраживања се преплиће са научном. Проширивање и продубљивање сазнања о институцијама, преко којих се задовољавају потребе и рјешавају проблеми корисника социјалног рада и њиховом развоју на подручју Републике Српске, допринијеће бољем разумијевању социјалног рада и контекста у

којем дјелују социјални радници. То ће самим социјалним радницима, посебно младим који тек долазе у праксу, омогућити лакше сналажење у систему социјалне заштите, што у коначници доприноси успјешнијем рјешавању проблема корисника социјалног рада и друштвених проблема уопште.

ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Комисија сматра да је кандидаткиња Маја Тодоровић обавила истраживање у складу са пријављеном темом. У раду су систематизована шира теоријска и практична сазнања о предмету истраживања.

Истраживање је урађено на основу добро постављеног методолошког оквира и примјеном релевантних метода и инструмената, што је омогућило ваљану провјеру постављених хипотеза.

Увидом у завршни рад и осталу приложену документацију, комисија закључује да кандидаткиња Маја Тодоровић испуњава прописане услове за одбрану мастер рада.

Имајући у виду наведено, Комисија Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци предлаже да кандидаткињи Маји Тодоровић одобри јавну одбрану завршног рада под називом „Развој социјалног рада у Републици Српској“.

Бања Лука, 17.11. 2020. године

КОМИСИЈА:

Проф. др Мира Ћук, предсједник

Мр. Оливера Грбић, члан

Проф. др Јагода Петровић, члан - ментор

Број:08/1.1167/20

Датум:13.11.2020.

На основу члана 3. Правилника о поступку провјере оригиналности завршних радова студената на II и III циклусу студија Универзитета у Бањој Луци број 02/04-3.2688-4/17 од 28.09.2017. године издаје се

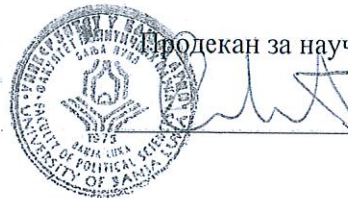
У В Ј Е Р Е Њ Е

Овим се потврђује да је мастер рад кандидаткиње **Маје Тодоровић** под називом „**Развој социјалног рада у Републици Српској**“ провјерен путем званичног софтвера за откривање плагијата дана 12.11.2020. године.

Шеф библиотеке

Анија Кујалац

Продекан за научноистраживачки рад

ДОСТАВЉЕНО:

- Ментору
- А/А